Türkiye Diyanet Vakfı
Kütüphanesi
İslâm Ansiklopedisi

1

19 OCAK 1988

OSMANLI ARAŞTIRMALARI

I

Neşir Heyeti — Editorial Board

HALİL İNALCIK — NEJAT GÖYÜNÇ
HEATH W. LOWRY

THE JOURNAL OF OTTOMAN STUDIES

I

İSTANBUL - 1980

A CORPUS OF EXTANT KANUNNAMES FOR THE ISLAND OF LİMNOS AS CONTAINED IN THE TAPU-TAHRİR DEFTER COLLECTION OF THE BAŞBAKANLIK ARCHIVES

Heath W. Lowry

While the importance of the *Kanunnames* prefaced to the Ottoman *Tahrir Defters* has long been recognized by scholars working in the field of Ottoman history[1], as yet no systematic attempt to compile a corpus of all such Law Codes has been undertaken[2]. The following article attempts, via the publication of seven such *Kanunnames* pertaining to the Aegean island of Limnos to illustrate the importance of such an effort[3].

The choice of Limnos as the subject of this examination calls for a word of explanation. In the course of compiling a complete corpus of all the extant *Kanunnames* contained in the *Tapu-Tahrir* and *Maliyeden Müdevver Defter* series of the Başbakanlık Archives[4], it became apparent that an unusually large number of *Mufassal Tahrir Defters* containing *Kanunnames* for the island of Limnos had survived. These *Tahrirs*, seven in number, span the years 1489-1614 and represent the most

1 Three works specifically dealing with this source are: Ömer Lûtfi Barkan, XV *ve XVI ıncı asırlarda Osmanlı İmparatorluğunda zirai ekonominin hukuki ve mali esasları. Birinci Cilt: Kanunlar.* İstanbul, 1945 (Hereafter: Barkan, *Kanunlar*); Hadiye Tuncer, *Osmanlı İmparatorluğunda Toprak Hukuku, Arazi Kanunları ve Kanun Açıklamaları.* Ankara, 1962; and, Ziya Kazıcı, *Osmanlılarda Vergi Sistemi.* İstanbul, 1977.

2 To date the single exception to this statement is represented by the work of: B. Durdev et.al. *Kanun-i Kanun-name.* Sarajevo, 1957. In this publication the authors have sought to bring together all of the *Kanunnames* specifically relating to Yugoslavia.

3 I should like to take this opportunity to express my thanks to Professor Nejat Göyünç, General Director of the Başbakanlık Archives for recognizing the value of publishing facsimile copies of Ottoman documents. I am greatly honoured by being asked to contribute the first such collection to be included in the *Journal of Ottoman Studies.*

4 This project which has recently been completed involved the page by page perusal of the 1,100 *Defters* contained in the collection of the *Tapu-Tahrir* Registers, plus that of some 250 *Tahrir* type *Defters* which are mistakenly included in the *Maliyeden Müdevver Defter* series. I should like to acknowledge my grateful thanks to the Staff of the Başbakanlık Archives for their help and co-operation in making this undertaking possible.

complete Cadastrol record which has survived for any Ottoman province[5]. The breakdown of these *Tahrirs* is as follows:

1) *Tapu-Tahrir Defter No. 25* (Old No. 661) : This survey is a 72 page *Mufassal Defter* devoted exclusively to the island of Limnos. Compiled in the year h. 895 (1489) (see : p. 3) it is prefaced by a *Kanunname* (p. 1). This *Kanunname* (see : Plate I.) contains a section (Lines 25-31) dated h. 883 (1478) which refers to an even earlier tax code for the island.
2) *Tapu-Tahrir Defter No. 75* (Old No. 436) : This survey is a *Mufassal Defter* covering the Liva of Gelioblu, of which the island of Limnos was a part. Compiled in the year h. 925/1519 (see : p. 9) it containes the following sections on Limnos : p. 5 *Kanunname* (see : Plate II.) and pp. 137-196.
3) *Tapu-Tahrir Defter No. 307* (Old No. 688) : This survey is a 113 page *Mufassal Defter* devoted exclusively to the island of Limnos. Compiled in the year h. 965/1557 (see : p. 3), it is prefaced by a *Kanunname* (Plate IV-IVa) pp. 1-2 for the island.
4) *Tapu-Tahrir Defter No. 434* (Old No. 853) : This undated survey is a *Mufassal Defter* covering the Liva of Gelibolu and including the island of Limnos (V. 73-124). The island's *Kanunname* is given on V. 5a-b (see : Plate III-IIIa). While undated, the *Defter*'s Introduction (V. 11) states that it was compiled during the reign of Süleyman Han son of Selim Han. A comparison of its contents with those of T.T. No. 75 and T.T. 307 establishes that it was compiled in the interim between these two surveys, i.e., between the years 1519 and 1557. As such it falls into the middle of Süleyman's reign, consequently I have tentatively placed its date of compilation as ca. 1535. In other words, while appearing numerically as the fourth register in our series it is actually the third in order of compilation.
5) *Tapu-Tahrir Defter No. 490* (Old No. 81) : This survey is a *Mufassal Tahrir Defter* devoted to the Liva of Gelibolu of which the island of Limnos appears as a *nahiye*. Compiled in the year h. 975/1567 [6] it contains the following sections on Limnos : pp. 7-8 *Kanunname* (see : Plate V.) and pp. 92-172.
6) *Tapu-Tahrir Defter No. 702* (Old No. 959) : This undated survey is a *Mufassal Defter* devoted to the Liva of Gelibolu of which the island of Limnos formed a part. While undated it contains the Tuğra of Sultan Mehmet III. (1595-1603, see : p. 11). I have therefore tentatively dated it as ca. 1595. Sections on Limnos include : p. 7-8 *Kanunname* (see : Plate VI.), and pp. 52-102.
7) *Tapu-Tahrir Defter No. 724* (Old No. 680) : This survey is a *Mufassal Tahrir Defter* covering the Liva of Gelibolu. Dated h. 1023/1614 it includes the following sections on Limnos : pp. 2-3 *Kanunname* (see : Plate VII.), and pp. 46-138.

5 Unfortunately I have not as yet had the opportunity to examine the collection of 365 *Tahrir Defters* which are housed in the Ankara Archives of the *Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü*. While neither Barkan nor Tuncer, both of whom examined its holdings, make any mention of it containing a Limnos *Kanunname*, should it prove to do so this total would have to be raised.

6 The typed Catalogue of the *Tapu-Tahrir Defter* collection incorrectly lists the date of this Defter as h. 977 (1569). However the *Defter*'s Introduction (see: T. T. Def. No. 490, p. 17) clearly shows that it was compiled in 975h. (1567).

In short, these *Defters* provide us with seven detailed «portraits» of the island compiled in the years 1489, 1519, ca. 1535, 1557, 1567, ca. 1595, and 1614[7]. That each of these surveys are of the *mufassal* (detailed) type and each prefaced by a *Kanunname* makes them particularly valuable. In depth examination of their contents establishes clearly that each was in fact a separate survey. As such they serve as an ideal example of the importance of publishing all extant *kanunnames* rather than simply a typical example for each province of the Empire.

A comparison of the tax rates included in the seven extant Limnos *kanunnames* further serves to illustrate the need for examining them as a total unit. TABLE I. below which compares tax rates as presented in the Limnos *Knaunnames* from the years 1489 and 1519 shows that during the late 15th and early 16th centuries major changes in the islands tax base were enacted. Were one to rely on the hitherto only published Limnos *Kanunname*, that of 1519, published by the late Ömer Lütfi Barkan[8], one would remain unaware of these changes.

TABLE I.

COMPARISON OF LİMNOS TAX RATES AS PRESENTED IN THE KANUNNAMES OF h. 895/1489 *(Tapu-Tahrir Def. No. 25 s. 1) AND h. 925/1519 (T. Tah. Def. No. 75 s. 5)*

TAXABLE CATEGORY	*Type of Tax*	*Year: 1489*	*Year: 1519*	*Amount of Change*	*Percentage of Change*
PASBÂNLAR:	Haraç	15 Akçe	15 Akçe	——	——
(Sentinels)	İspenç	10 Akçe	10 Akçe	——	——
'ASESLER:	Haraç	12 Akçe	12 Akçe	——	——
(Night Watchmen)	İspenç	10 Akçe	10 Akçe	——	——
MÜSELLEMLER:	Haraç	15 Akçe	15 Akçe	——	——
(Mil. Auxilleries)	İspenç	12 Akçe	12 Akçe	——	——
KEŞTÎBÂNLAR:	Haraç	12 Akçe	12 Akçe	——	——
(Sailors, Pilots)	İspenç	10 Akçe	10 Akçe	——	——
A'LÂLAR (Olanlar):	Haraç	30 Akçe	40 Akçe	+10 Akçe	+33.3 %
(Well to do)	İspenç	25 Akçe	25 Akçe	——	——
MUTAVASSIT ÜL-HÂL	Haraç	25 Akçe	35 Akçe	+10 Akçe	+40.0 %
(Olanlar)	İspenç	20 Akçe	25 Akçe	+ 5 Akçe	+25.0 %
(Of average means)					
EDNÂ-İ HÂL	Haraç	20 Akçe	30 Akçe	+10 Akçe	+50.0 %
(Olanlar)	İspenç	15 Akçe	15 Akçe	——	——
(poor)					
MÜCERRED:	Haraç	5 Akçe	15 Akçe	+10 Akçe	+200.0 %
(Bachelors)	İspenç	5 Akçe	10 Akçe	+ 5 Akçe	+100.0 %
RESİM-İ DONÜM (BAĞLARDAN)*		4 Akçe	8 Akçe	+ 4 Akçe	+100.0 %
'ADET-İ AĞNÂM (Koyun başına)		1 Akçe	1 Akçe	——	——

*Figured on a per *dönüm* basis.

TABLE II: which compares the rate at which the *İspenç* tax was paid by the married Christian heads of households on Limnos between the years ca. 1456[9] and 1614:

TABLE II.

İSPENÇ RATE PAID BY THE MARRIED CHRISTIANS OF LİMNOS CA. 1453-1614

YEAR:	ca. 1456	1478		1489	1519	ca.1535	1557	1567	ca.1595	1614
			Rich:[10]	25 Ak.	25 Ak.					
TAX:	3 Akçe	10 Ak.	Med.:	20 Ak.	25 Ak.	25 Ak.	25 Ak.	25 Ak.	25 Ak.	25 Ak
			Poor:	15 Ak.	15 Ak.					

further serves to emphasize the desirability of this 'comparative' approach. Here two items are of particular interest: a) from the middle of the 15th century through the early years of Kanunî Süleyman's reign in the 16th century the experience of Limnos would seems to indicate a 'vital' tax system which was continuously chan-

7 The Demographic and Economic information contained in these seven Limnos *Tahrirs* forms part of the basis of a broad survey of late Byzantine and early Ottoman peasant demography which I am currently engaged in under the joint sponsorship of the University of Birmingham, Centre for Byzantine Studies and Dumbarton Oaks, Trustees for Harvard University.

8 Barkan, *Kanunlar*: pp. 238-40.

9 The figures presented in this Table for the years ca. 1456 and 1478 are extracted rom a dated 'addenta' which is affixed to the *Kanunname* of 1489 (T. T. Def. No. 25: Lines 25-31). This 'addenta' dated h. 883 (1478) lists an *İspenç* rate from earlier times, i. e.,my ca. 1456 (the date of the first Ottoman occupation of the island), and also gives the figure that this tax was raised to in 1478 (the date of he Ottoman reconquest of the island following its temporary Seizure by the Venetians). For additional details on the complex nature of the island's chronology in the late 15th century see: İsmail Hâmi Danişmend, *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*. Cilt I. İstanbul, 1971. pp. 237-38.

10 In the *Kanunnames* of 1489 and 1519 the *İspenç* and *Harac* tax rates of the islands Christians were computed on the basis of their economic status (see also: TABLE I.) We have unfortunately no indices of what determined whether one was classed as: a)*A'lâlar* (well to do), b) *mutavassıt ül-hal* (of average means), or c) *Edna-i hal* (poor). However a contemporary 15th century Ottoman Criminal Code which uses a similar breakdown defines the net wealth figures which determined one's position on the scale as follows: a) well toe do = a net worth of over 1,000 akçe; b) of average means = a net worth of 600 akçe; and, c) poor = a net worth of 400 akçe. For this code, see: Uriel Heyd, *Studies in old Ottoman Criminal Law* (Ed. by V. L. Menage) Oxford, 1973. p. 95 and Heath W. Lowry, *The Ottoman Tahrir Defters As A Source for Urban Demographic History*: *The Case Study Of Trabzon (ca. 1486-1583)*. Ann Arbor (Univ. Microfilms), 1978. pp. 292-294. (Hereafter: Lowry, *Trabzon*).

ging in keeping with the demands placed upon it; b) with the beginning of Kanunî Süleyman's reign it appears that this system was 'frozen' and from that time forward simply sought to maintain itself irregardless of changing economic conditions[11].

While fully cognizant of the dangers of generalizing from such a limited example one cannot help but link this situation to our knowledge of the general state of the Ottoman economy in the late 16th and early 17th .centuries. Specifically, in a period of rampant inflation the example of Limnos would seem to indicate an unusually stable tax base.

TABLE III. which shows the *İspenç* paid by the *mücerreds* (unmarried males) of Limnos serves to further strengthen this impression:

TABLE III.

MÜCERRED İSPENÇ RATES ON THE ISLAND OF LİMNOS: 1489-1614

YEAR:	1489	1519	ca. 1535	1557	1567	ca. 1595	1614
İSPENÇ	5 Akçe	10 Akçe	20 Akçe	20 Akçe	20 Akçe	20 Akçe	20 Akçe

While in no way approaching a complate analysis of the seven extant Limnos *Kanunnames* (a task outside the scope of this article), the above examples serve to emphasize the necessity of utilizing (whenever possible) a series of *Kanunnames* from different periods rather than relying upon a single text.

In the following pages facsimiles of the seven extant Limnos *Kanunnames* are presented. In addition a transcription in modern Turkish orthography of the contents of the three earliest *Kanunnames* (T. T. Def. No s. 25, 75 and 434), each of which differ in content significantly one from the other are provided. The remaining four *Kanunnames* (T. T. Def. Nos. 307. 490, 702 and 724) are similar in style and wording to that of T. T. Def. No. 434, though each contains important additions to the one which proceeds it.

11 This situation closely parallels that of the city of Trabzon in the second half of the 16th century. See: Lowry, *Trabzon*: pp. 294-6.

I. *Tapu-Tahrir Defter No.* 25: s. 1.

Ln. 1: Kanun-ı cezire-i mezkûr
2: Cezire-i Limnos müceddeden yazılub hasıl bağlanır iken işbu
3: tarik ihtiyar ve bu üslub itibar olundu ki tafsil ve beyan
4: kılınur. Şunlar ki basbânlardır yılda on beşer akçe harac
5: ve onar akçe ispenç ve şunlar ki 'aseslerdir on ikişer
6: harac ve onar ispenç ve şunlar ki müsellemlerdir on beşer
7: harac ve on ikişer ispenç ve şunlar ki keştîbânlardır on ikişer
8: harac ve onar ispenç vaz olundu ve bu mecmu'un
9: ma'adaları dahi üç nevi kılınub a'lâlarına otuzar
10: harac ve yirmi beşer ispenç ve mutavassıt ül-hâl olanlarına
11: yirmi beşer harac ve yirmişer ispenç ve ednâ-i hal
12: olanlarına yirmişer harac ve on beşer ispenç ve mücerred
13: olanlara beşer harac ve beşer ispenç yazılub. Bağlarından
14: dönümden dönüme dörder akçe resim-i dönüm ve şiralarından
15: öşür ve baki hububattan ve basatinden ve yemişlerden
16: dahi kanun-ı şer'-i nebevî üzere öşür kayd olundu.
17: Ve adeti ağnam hususunda ol cezirenin havası
18: mutedil olub ziyade soğuk olmadığı cihetten koçların
19: koyunlarından ayırmazlar imti ol sebebden kuzuları
20: bir mevsime mahsus olmıyub koyunla bile sayılmakta (la?) reayaya
21: nev-i harac lâzım gelmeğin kuzusuz rüûs ağnamdan
22: birer akçe verilmeğe razi ve ragıb oldukları sebebden
23: kuzuları bile sayılmayıb heman koyunları sayılıb her koyun başına
24: bir akçe verilmek üzere yazıldı.
25: Cezire-i mezbûre keferesi asıldan
26: ispenç için üçer akçe verirlermiş
27: şimdi ki halde şöyle emrolunduki ispenç
28: ve haraca kabil olan kâfirlerden
29: onar akçe ispenç alına ve zeytûndan
30: ve bademden öşür alalar deyu tahriren
31: fi 15 recep sene-i 883 (1478).

قانون جزیرهٔ لمنی

جزیرهٔ لیمنده مجدداً یازیلوب حاصل قلنورلرکی اشبو
طریق اختیار وبو اسلوب اعتبار اولندی که تفصیل وبیان
قلنور شونلرکه باسبانلردر یلده اوه بشر اقچه خراج
واوزر اقچه اسپنج وشونلرکه عسکلردر اوه اکیشر
خراج واوز اسپنج وشونلرکه صالادر اوه بشر
خراج واوه الشر اسپنج وشونلرکه کشیشانلردر اوه اکیشر
خراج واوزر اسپنج وضع اولندی ودخی عکر
ماعدا اولنان واقی اوچ نوع قلنوب اعلالرینه اوزر
خراج ویکرمی بشر اسپنج ومتوسط الحال اولانلره
یکرمی بشر خراج ویکرمیشر اسپنج ولکن فقیر
اولانلره یکرمیشر خراج واوه بیشر اسپنج ودخی
اولانلر بشر خراج وبشر اسپنج یازلوب باغلرندن
دونمدن ودونمه وردر اقچه رسم ونوم وشیلردن
عشر وباغ صحیح بابنده وپاتیننده ودیماردن
واقی قانونه شرع اوزره عشر قید اولندی
وعادت اغنام خصوصنده اول جزیره یکرمی صو اسی
معتاد اولوبه زیاده صوق اولمدوغی جهتدن قوجار
قونیارنده آیرمزلر امش اول سببدن قوزولری
رسمه مخصوص اولمیوب قیونلر بله صایلمقدن رعایایه
نوع نوع لازم کلمکین قوزی وسز رؤس اغنامدن
بر اقچه ویرلمکه راضی وراغب اولدقلری سببدن
قوزولر بله صایلیوب جمله قیونلره صایلوب هر قیونه باشنه
بر اقچه ویرلمکه اوزره یازلدی

شهرده مذکوره تکین بی اصلیه
اسپنجه اجوه اوج اقچه ویرورلرمش
شمدکیلمه شیلر اولندی که اسپنج
ودواجه قابل اولانه که قبلنلر
اوتز اقچه اسپنج النه ویرلیوبدر
وبلادن عشر الالر دیو حکم
۱۵ ربیع ۸۸۲

II. *Tapu-Tahrir Defter No. 75: s. 5.*

Ln. 1: Kanun-ı reâyây-ı cezire-i Limnos şunlar ki pasbânlardır kadîmden yılda on beşer akçe harac ve onar

2: akçe ispençe verirler ve şunlar ki 'aseslerdır onikişer akçe harac ve onar akçe ispençe verirler

3: ve şunlar ki müsellemlerdir onbeşer akçe harac ve on ikişer akçe ispençe verirler kadîmden ve şunlar ki

4: keştîbânlardır on ikişer akçe harac ve onar akçe ispenç verirler ve zikrolan tâife 'âdet

5: üzere sâyir hukuk-ı şer'iyyeyi ve rüsûm-ı örfiyyeyi edâ iderler ve sâyir reâya dahi üç neviyle

6: defter-i hâkaniye sebt olundular a'lâları kırkar akçe harac ve yirmibeşer akçe ispenç verirler ve

7: mutavassıt ül-hâl olanlar otuz beşer akçe harac ve yirmi beşer akçe ispenç verirler ve ednâ hal olanlar

8: otuzar akçe haraç ve onbeşer akçe ispenç verirler ve mücerred olanlar onbeşer akçe harac ve onar

9: akçe ispenç verirler ve bu mecmu'ın haraçları hassa-i hümâyun için zabtolınur ispençleri

10: sahib-i timarındır ve bağalrından dönümden dönüme sekizer akçe resmi dönüm verirler ve terekelerinden

11: ve bâki hububât cinsinden ve olan yerde kökülden (?) ve zeytûndan ve bademden ve besâtînden

12: ve fevâkihden kanun-ı şer'-i nebevî üzere öşür verirler öşrü küvvâre kovan başına

13 resmi kovan diyü birer akçe verirler ve cürüm ve cinâyet hususında hisar eri timarlarına müte'allik

14: köylerün cürüm ve cinâyeti nısfı sancak beğinin ve nısfı sahib-i timarındır ve resmi 'arus olduğu

15: yerde sahib-i timara mahsusdır bunun üzere defter-i hâkaniye sebt olundı ve 'âdeti 'ağnâm

16: hususunda cezire-i mezkûrenin havası mu'tedil olub ziyade soğuk olmamağın cemi' zamanda

17: koçların koyunlarından ayırmadıkları ecilden kuzuları bir mevsime mahsus değüldür

18: resmi ganem cem' olunduğı vakitde anasını emer bulunan kuzu sayılmaz ma'dası sayılıb

19: her koyun başına bir akçe resmi ganem alınur kadîmden koyun başına bir akçe resim ve ağıldan ağıla

20: yirmi dörder akçe resmi ağıl vire geldükleri ecilden evvelki 'âdetleri üzere koyun başına

21: bir akçe resmi ganem ve her ağıldan yirmi dörder akçe resmi ağıl diyü verilmek üzere

22: defter-i cedide kaydolundı 'âdet-i ağnâm cem' olunıcak resm-i ağıl dahi bile alınub 'âdeti

23: ağnâm ve resm-i ağıl hassa-i hümâyun için zabt olınur kurâ-i cezire-i mezkûre

24: halkı hukuk-ı şeri'iyyeyi ve rüsûm-ı 'örfiyyeyi vech-i meşruh üzere edâ itdüklerinden

25: sonra cezirede etrafta deryâ kenarında olan karavul yerlerin görüb göz edüb

26: muhafazat itmek kadimî hizmetleridir sâir 'avârız-ı divâniyeden ve tekâlif-i 'örfiyyeden

27: mu'âf olmağıçün hükm-i hümayunları vardır sancak beği beyleri cânibinden aralarında

28: subaşı olanlar yalı muhafazatına varmamak içün oturak diyü reâyadan her yıl

29: akçe aldukları üzerlerine sonradan bid'at olmağın reâya bu hususda rencîde

30: ve müteşekkî oldukları 'arz olunub oturak 'âdeti üzerlerinden ref' olundı

31: kadîmden ide-geldikleri üzere lâzım ve lâbüd olan yerlerde yalı muhafazatında ideler

32: bu husus içün reâyadan oturak min ba'd akçe alınmaya diyü buyurulmağın oturak

33: 'âdetinden defter-i cedid-i hâkaniye hasıl kayd olunmadı

34: 'Âdet-i iskele ve gümrük der cezire-i Limnos: cezire'de olan kurâda satılan hamirden yirmi medreden

35: yüz medreye dahi ziyadeye varınca iki medre şıra alınıb hassa-i hümâyun için zabt olınur

36: ve bundan gayri satılandan her medre başına birer akçe alınub mâl-i padişahî için zabt olınur

37: şöyle ki (كوريت؟ ?) şıra yirmi medreden eksik olub on ve onbeş medre olduğı takdirce

38: ondokuz medreye varınca bir medre alınur ve cezireden beygir ve sığır ve ve koyun satılub

39:. iskeleden yabana gitmelü olucak her beygirden ve sığırdan on ikişer akçe alınub mâl-i

40: şâhî için zabt olınur ve koyundan dahi koyun başına ikişer akçedir ve cezirede

41: satılub yabana giden baldan ve yağdan ve peynirden ve bu cins gayrıdan her ne gidersa hesab

42: olınub yüz akçeden altı akçe gümrük alınur ve yabandan iskeleye gelen meta'dan

43: yüz akçeden beş akçe gümrük alınur ve buğday ve arpa ve nohud ve gayri hububât

44: cinsiden satılup yabana gitmelü olıcak cezire-i mezkûrede on altı kile

45: bir müd hesab olınur her müdde üç akçe gümrük alınub mâl-i padişahî içün zaptolınur.

قانون چناد و لیپوه شویلدرکه باشنا بالغ اولمش قید عقلی بلن اولن بش اقچه قلچ و دار تر
رعایا یا ...
اقچه لیبنج ویرورلر و شونلرکه عسلو اوه دکیش اقچه قلج و اوتوز اقچه لیبنج ویرورلر
و شونلرکه ...لو اوده بش اقچه قلج و اون اقچه لیبنج ویرورلر و ذکر اولنان طایفه عالن
کشیلر اوه دکیش اقچه قلج و اوتوز اقچه لیبنج ویرورلر و سایر رعایا و ارض ... علی
اوزره سایر حقوق شرعیه و رسوم عرفیه ...
و دفتر خاقانیده ثبت اولندیغی اعلالری ... قلج و ... بش اقچه لیبنج ویرورلر ...
متوسط الحال اولنلار ... بش اقچه قلج و ... بش اقچه لیبنج ویرورلر ...
اوتوز اقچه قلج و اوده بش اقچه لیبنج ویرورلر ... اوده بش اقچه قلج و اون
اقچه لیبنج ویرورلر ... ضبط اولنور ...
صاحب تیمار ... دشتم ... ویرورلر ...
و اقچه ... وباسنده ... بشنده
و ... قانون شرع ... عشر ویرورلر ...
رسم ... ویرورلر ... مخصوص ... تیمارلرینه ...
... نصف سنجاق بکینک و نصفی صاحب تیمارکدر و رسم عروس ...
... صاحب تیمار ... اولندی و علف اغنام
مخصوص ... اولدی ...
... مخصوص ...
رسم غنم ... صاحبلری ...
... رسم ... رسم ...
... رسم اغنام ... اوذره ...
... رسم غنم ... رسم اغنام ... اوذره
... اغنام ... رسم اغنام ... عالن
اغنام و رسم اغنام ... ضبط اولنور ...
... حقوق شرعیه و رسوم عرفیه ... اوذره ...
... اولاه ... کوزه ...
... عوارض ... عرفیه ...
... حکم همایون ... بکلربکی ...
... دعایاده ...
اقچه ... رعایا ... دکلدر
... عرضی اولنور ... اوذرلرنده ...
... اوذره ... اولاه ... ایله
... رعایاده ... اقچه ...
عالی تشنده دفتر جدید خاقانیه ملحق قید اولندی

... و ... ایو ... اوده ...
... فاصله ... ضبط اولنر
... ضبط اولنر
... اولوب ...
... اولنور ...
... اولنور ...
... ضبط اولنور ...
... اولنور ...
... ضبط اولنور

III. *Tapu-tahrir Defter No. 434: V. 5a-b.*

Ln. 1: Kanun-ı reâyây-ı cezire-i Limnos ki

2: müceddeden vilayet-i mezbure kitabet olundukta işbu veçh üzere emr olunup kayd olundu ve cezire-i

3: mezburda vaki olan zimmiler kudretlerine göre üzerlerine vaz olunan harac-i şer'ilerin

4: eda kılıp hassa-i hümâyun için zabt olunur ve müzevvec olanlar yirmibeşer akçe ve mücerred

5: olanlar yirmişer akçe ispenç verirler sahib-i tımarındır ve ekip biçtikleri terekelerinden

6: öşür ve rüsüm verirler ve zeytûn ve badem ve ceviz ve kökül (?) ve keten ve besâtînden ve fevâkih-

7: den ve olan yerde penbeden ve sair bunların emsalinden öşür verirler ve öşür-i küvvâre

8: kovan balına resm-i küvvâre diyu birer akçe verirler ve bağlarından dönüm başına sekizer akçe

9: resm-i dönüm verirler ve cürüm cinayet hususunda kanun-ı kadim üzere amel olunup serbest

10: olan timarlardan gayride vaki olanın nısıf bâdihavası sancak beyinin ve nısfı

11: sahib-i timarındır ve resmi 'arus olduğu yerde sahib-i timarındır ve 'âdet-i 'ağnâm

12: hususunda cezire-i mezburenin havası mu'tedil olup cemi zamanda koçları

13: koyunlarından ayrılmadığı ecilden kuzuları bir mevsime mahsus olmayıp resm-i ganem

14: cem' olunduğu zamanda anasın emer kuzu ve oğlak sayılmaz ma'dâsı sayılıp

15: koyun başına bir akçe resm-i ganem ağıldan ağıla yirmi dörder akçe resm-i ağıl verirler

16: ve 'âdet-i 'ağnâm cem olundukta resm-i ağıl bile alınıp hassa-i hümâyun için zapt olunur

17: ve cezire-i mezbure halkı hukuk-ı şer'iyyeyi ve rüsûm-ı 'örfiyyeyi vech-i meşruh üzere edâ kılındıktan

18: sonra kala'dan nöbetçi olanlara kal'a kurbunda olan limanı hıfz edenlerden gayrisi

19: cezire etrafında derya kenarında olan karavellerin görüp gözedip muhafazat

20: ederler sâir 'avârız-ı divâniyeden ve tekâlif-i 'örfiyyeden mu'âf olmak için ellerinde ahkâm-ı

21: şerife vardır sancak beyleri cânibinden aralarında subaşı olanlar yalı muhafazasına

22: varmamak için oturak diyu reâyadan her yıl akçe aldıkları üzerlerine sonradan ihdas

23: olunmuş bid'at olmağın sabıka vilâyet-i mezbure kitabet olundukta arz olunup ref'

24: olunduğu defter-i âtik sultânîde mukayyet olup hâlîyâ ber-karar-ı sabık oturak 'âdetinden

25: hasıl kayd olunmayıp ref' olunduğu defter-i cedid-i hâkaniye kayd olundu.

5 v

قانون رعایای جزیرهٔ قبرس که
مجدداً ولایت مزبوره کتابت اولندقده اشبو وجه اوزره امر اولنوب قید اولندی و جزیرهٔ
مزبورهده واقع اولان دفیلر قدیمدن ... کفره اوزرلرینه وضع اولنان خراج شرعیلرندن
ادا قیلوب خاصهٔ همایون ایچون ضبط اولنور و عرفیه اولنان بکوم بشر اقچه و مجرد
اولنلر بکر ... اقچه اسپنجه ویررلر صاحب تیماره کدر و اکوب بیچدکلری ترکه لرندن
عشر و رسوم ویررلر و ... باغ ... و کوکل ... و بستانلردن و فواکه
دن و اولان ... وسایر ... امثالندن عشر ویررلر و عشر کونلر
قوانین ... رسم ... ویررلر و ... دوز باشنه ...
رسم ... ویررلر و جرم جنایت خصوصنده قانون قدیم اوزره عمل اولنوب ...
اولان تمار ... واقع اولان نصف ... سنجاق بکینک نصف
صاحب تیمارکدر و رسم عروس اولادوغی یرده صاحب تیمارکدر و عادت اغنام
خصوصنده جزیرهٔ مزبورهنک هواسی معتدل اولوب جمیع زمانده قوجلری
قیونلردن ... قوزیلری ... مخصوص اولمیوب رسم غنم
جمع اولندوغی زمانده آنه سیندن ... قوزی ... صایلوب
قیون باشنه ... رسم غنم و ... اغلیله ... رسم اغیل ویررلر
و عادت اغنام جمع اولندقده رسم اغیل ایله النوب خاصهٔ همایون ایچون ضبط اولنه
و جزیرهٔ مزبوره خلقی حقوق شرعیه و رسوم عرفیه وجه مشروح اوزره ادا قیلدقدن
صکره قلعهده نوبتچی اولنلر ایله قلعه قربنده اولانلر تمام حفظ ایدنلر ...
جزیره اطرافندن دریا کنارنده اولان قراول ... محافظت
ایدرلر سایر عوارض دیوانیهدن و تکالیف عرفیهدن معاف اولمغین اللرنده احکام
شریفه واردر سنجاقبکلری جانبندن ... اولنلر ... محافظه سنه
... عدل اوزره صکره ...
... قید اولنان ... ساحل ... ولایت مزبوره کتابت اولندقده ...
اولنوب ... سلطانی ... مقید اولوب ... سابقا ...
حاصل قیدا ... قید اولندی

T. T. Def. No. 434: V. 5a-b Continued:

26: 'Âdet-i iskele ve gümrük der cezire-i Limnos
27: cezire'de olan kurâda satılan hamirden yirmi medreden yüz medreye dahi ziyadeye varınca
28: iki medre şıra alınıp hassa-i hümâyun için zabt olınur ve bundan gayri satılan
29: hamirden her medre başına birer akçe alınır şöyleki şıra yirmi medreden eksik
30: olup on onbeş medre olduğı takdirce ondokuz medreye varınca bir medre
31: alınır ve cezireden beygir ve sığır ve koyun satılıp iskeleden yabana gitmelü olucak
32: her beygirden ve sığırdan onikişer akçe alınır ve koyundan dahi koyun başına ikişer
33: akçedir ve cezirede satılıp yabana giden baldan ve yağdan ve peynirden
34: ve bu cins gayrıdan her ne giderse hesap olunup yüz akçeden altı akçe gümrük
35: alınır ve yabandan iskeleye gelen meta'dan yüz atkçeden beş akçe gümrük alınır
36: ve buğday ve arpa ve nohud ve gayri hububât cinsiden satılıp yabana gitmelü
37: oluncak cezire-i mezkûrede on altı kile bir müd hesap olunur her müdden
38: üç akçe gümrük alınır.

V.5a.

عادت اسکله و گمرکات در جزیره لیمنوس

جزیره‌ده اولان قرایه ضابطلری خمردن بکری مدره حق و مدره یاداجی زیاده‌یه ویرمیه ایکی مدره شیره آلنوب خاصه همایونه لیمن ضبط اولنور و بوندن غیری ضابطلر خمردن هر مدره باشنه بر آقچه آلنور شویله که شیره بکری مدره‌دن اکسیک اولوب اون لو اون بش مدره اولورسه تقدیریجه لوازم طفوز مدره ببعلامر بجه بو مدره

V.5b.

آلنور وجزیره‌دن بکره کبیره و صغیره و قیون ضابطلری اسکله‌دن بیانه کتمکلو اولیجاق هر بکره کبیره‌دن و صغیره‌دن اونر آقچه اکیشر آقچه آلنور و قیوندن داخی قیون باشنه اکیشر آقچه و جزیره ضابطلری بیانه کیدن بالدن و یاغدن و پنیردن و بو جنس غیریدن هر نه کیدرسه حسابا اولنوب یوز آقچه‌دن التی آقچه گمرک آلنور و بیاندن اسکله‌یه کلان متاعدن یوز آقچه‌دن بش آقچه گمرک آلنور و بغدای و آرپه و نخود و غیری حبوبات جنسندن ضابطلری بیانه کتمکلو اولیجق جزیره مذکوره‌دن اولان التکلیه برمد حسابا اولنور هر مده اوچ آقچه گمرک آلنور

1

[illegible]

2

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

s.7.

قانون رعايانك جزيه سي حقنده

ويدين ليواسنده واقع اولان قريه لرده قديمدن مذكور اولان اوزرينه وضع اولنان
ويركو عبارتدن اولوب خاصه همايون ايچون ضبط اولنور وجه اوزره
باد هوا ... اولنان ... اسپنجه ويرورلر واولان ...
... عشر ورسوم ويرورلر ... ووجوه ...
... وبونلرك امثالنده عشر ويرورلر
وعشر ... باشنه رسم ... ويرورلر وباغلرنده
باشنه ... رسم ... ويرورلر وعادت اغنام خصوصنده ويدين ...
... معتاد اولان ... زمانده ... اهلندن ...
... رسم ... اولندوغي زمانده ... اوزره
... ماعداسي ... باشنه بر آقچه رسم ...
... آقچه رسم ... ويرورلر وعادت اغنام ... رسم ...
... خاصه همايون ايچون ضبط اولنور ويدين ... حقوق شرعيه
ورسوم عرفيه ... قلعه ... اولنان
... اولان ... حفظ ايدن ... ويدين ... رسم
اولان ... محافظت ايدرلر ...
... معاف اولمق ايچون ... احكام شريفه واردر
... اولنان ... محافظت ... ايچون ...
... آقچه ... اولان ...
... اولنان ... عرض اولنوب ...
... سلطان ... اولان ...
... اولنوب ... جديد ... ايله

عادت ... حقنده

ويدين مذكورده ... بر مددن ... مدت
... مدت ... خاصه همايون ايچون ضبط اولنور
وبونده ... بر مدت باشنه بر آقچه النور ...
... مدن ... اولان ... مدت اولندوغي تقدير ...
... بر مدن النور ... وقيه ...
... بيان ... اولنور وقيه ...
... باشنه ... بيان ...
... اولنوب ...
... النور ... آقچه ...
... النور ... ووبكلر ...

s.8.

... بيان ... ويدين مذكورده ...
... اولنور ... آقچه رسم ...
النور

[illegible]

[illegible]

s.2.

[illegible]

s.3.

[illegible]